

Polomské novinky

9

Dnes v čísle:

- 63. výročie SNP
- Dni obce Polomka
- Zo zasadnutia OZ
- Začal sa nový školský rok

MESAČNÍK OBČANOV OBCE POLOMKA, ROČNÍK XVII.

14. SEPTEMBER 2007

NEPREDAJNÉ

63. výročie Slovenského národného povstania

Roky plynú. Tvorí sa nové dejiny, novodobé dejiny, moderné dejiny. Každý z nás však pevne verí, že časy spred šesťdesiatich troch rokov sa nikdy nena-

vrátia. Časy strachu, bojov, hukotu zbraní, biedy a nedostatku. A preto nesmieme zabudnúť. Dňa 28. augusta 2007 sme si spolu s odbojármi a členmi Jednoty dô-

chodcov položením vencov k pamätným miestam pripomenuli tieto ťažké časy, všetkých odvážnych, ktorí z úprimného presvedčenia šli na možnú smrť. Mnohí z nich padli, mnohí sa nevrátili domov. Česť ich pamiatke. Stručný prierez históriou SNP si môžete prečítať na strane 4.

Dni obce Polomka

Rok sa s rokom zišiel a posledný augustový víkend od 24.8 – 26.8.2007 patrilo Polomčanom a oslave Dní obce Polomka. Z pripraveného programu si mohol vybrať naozaj každý. Piatok večer sme privítali hosťujúci divadelný súbor z Bravčova. Táto obec je nám blízka nielen vzdialenosťou, ale aj tým, že sa intenzívne venuje folklóru, ľudovému umeniu a kultúre. Napriek tomu mali ochotníci pred naším publikom značnú trému.

(Pokrač. na str. 3)

Zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Polomke

Starosta obce pán Lihan privítal na zasadnutí poslancov obecného zastupiteľstva a ostatných prítomných.

Podľa prezenčnej listiny konštatoval, že na zasadnutí obecného zastupiteľstva je prítomná nadpolovičná väčšina poslancov, čím bolo zasadnutie uznášaniaschopné.

Vedením zápisnice z rokovania poveril p. Hebeňovú a p. Skalošovú, referentky obecného úradu.

Za overovateľov správnosti zápisnice z rokovania určil pána Jozefa Buvalu a Dušana Mušku.

Starosta obce predložil na schválenie program rokovania obecného zastupiteľstva. Tento bol všetkými hlasmi schválený.

Program rokovania:

- 1/ Otvorenie
- 2/ Voľba návrhovej komisie
- 3/ Správa o plnení uznesení obecného zastupiteľstva
- 4/ Zhodnotenie plnenia rozpočtu obce za I. polrok 2007 vo výdavkovej a príjmovej časti a likvidácia pohľadávok
- 5/ Správa o zabezpečovaní úloh na úseku požiarnej ochrany za I. polrok 2007
- 6/ Informácia o vývoji získavania zdrojov z fondov EÚ
- 7/ Rôzne

Obecné zastupiteľstvo zoberalo na vedomie správu o plnení uznesení obecného zastupiteľstva a kontrolnej činnosti od posledného zastupiteľstva predloženú hlavným kontrolárom p. Svetlákom. Uznesenia boli

splnené alebo sú v štádiu plnenia.

V bode Zhodnotenie plnenia rozpočtu obce za I. polrok 2007 vo výdavkovej a príjmovej časti a likvidácia pohľadávok a Hospodárska

(Dokonč. na str. 2)

Polomský jarmok

Pozývame vás
na XIX. jesenný polomský jarmok

5. a 6. októbra 2007

Výhodné nákupy textilu, obuvi, hračiek, domácich potrieb a iného tovaru.

Príjemné posedenie s priateľmi pri kvalitnom červenom a bielom burčiaku, občerstvení, pečených a grilovaných špecialitách.

Naši jubilanti

u mesiaci september

Ján Murín, Sládkovičova 47, 93 rokov
Mikuláš Medved', SNP 83, 91 rokov

Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme veľa zdravia a pohody do ďalších rokov života.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

august 2007

Narodení: Pokošová Michaela, Hronská 43
Donoval Viliam, Komenského 127
Predajňová Magdaléna, Komenského 10

Prihlásení: Rusin Andrej, Hámor 15
Rusinová Mária, Hámor 15
Molčan Vladimír, Sládkovičova 29
Molčanová Diana, Sládkovičova 29

Zomretí: Šándor Ján, Jánošíkova 10, 73 rokov
Harvan Ladislav, Osloboditeľov 45, 60 rokov
Kohút Jozef, Komenského 43, 84 rokov
Lihanová Anna, Štúrova 33, 84 rokov

Odhlásení: Molčanová Eva, Kaštieľna 2
Petrenka Dušan, Komenského 109
Petrenková Marcela, Komenského 109
Petrenka Matej, Komenského 109
Petrenka Marek, Komenského 109
Pustajová Jana, Komenského 131
Pustaj Milan, Komenského 131

Počet obyvateľov k 31.8.2007 - 3.046

Spomíname

Navždy prestali pre teba hviezdy svietiť,
už navždy prestalo pre teba slnko hriať,
ale tí, čo Ťa milovali,
nikdy neprestanú na Teba spomínať.

Dňa 21. septembra si pripomenieme 25 rokov od smrti

Jána Zibríka

S láskou spomínajú manželka, dcéra Viera s rodinou,
dcéra Jana s rodinou, syn Ján s rodinou,
vnučka Zuzka s rodinou a ostatná rodina

V neznámy svet si odišiel Janík spať,
zaplakal každý, kto Ťa mal rád.
Čas plynie ako tichej rieky prúd,
len bolesť trvá a nedá zabudnúť.

Dňa 12. septembra sme si pripomenuli 8. výročie smrti nášho milovaného syna, brata a vnučka

Janka Šuleja.

Ďakujeme všetkým, ktorí mu venujú tichú spomienku a modlitbu.

RUSANKA

Nám. M.R.Štefánika 42/35, nad Eurozmrzlinou (na poschodí), Brezno

Vám ponúka:

slovenský textil, športové odevy, obuv, bavlnenú bielizeň, pyžamá, tričká, teplákové súpravy, ponožky, batohy, športové nohavice, mikiny, batohy a iný tovar

Pri nákupe nad 1000,- Sk zľava 10% po predložení kupónu

V ponuke sú značky: ZAJO, KALOUĎE, REJOICE, KEFAS, NICO, KAMIK, CAMPUS, SLOVENKA, TATRASVIT, MJARTAN, PROGRESS.

Pridte nakúpiť do školy za výhodné ceny.
LETNÉ ZĽAVY

Zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Polomke

(Dokonč. zo str. 1)

činnosť, predkladateľky p. Danieličová a p. Maruškinová informovali poslancov o príjmoch a výdavkoch za uplynulý polrok. Plnenie rozpočtu je v súlade so schváleným rozpočtom a prebieha podľa časového harmonogramu. Poslanci predloženú správu schválili.

Správu o zabezpečovaní úloh na úseku požiarnej ochrany predložil veliteľ DHZ p. Bučko. Obecné zastupiteľstvo vzalo správu o zabezpečovaní úloh na úseku požiarnej ochrany za I. polrok 2007 na vedomie a súhlasilo so zakúpením plávajúceho čerpadla s výkonom 4 kW a s nainštalovaním signalizačného zariadenia do požiarnej zbrojnice.

Informáciu o vývoji získavania zdrojov z fondov EÚ predložil p. Príboj.

Aktuálny stav prípravy projektov z jednotlivých operačných programov:

1. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja riadi Regionálny operačný program Priravujeme:

Rekonštrukcia Základnej školy vrátane telocvične- stavebné povolenie bolo vydané 28.8.2007,

Rekonštrukcia miestnych komunikácií-Štúrova, J.Kráľa, Kaštieľna - hotové stavebné povolenie,

Rekonštrukcia miestnych komunikácií ul. Odbojárrov, Bernolákova- stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť 24.8.2007

Ing. Hlinkovi bolo zadané vypracovanie projektu pre stavebné povolenie na rekonštrukciu miestnej komunikácie ul. Dimitrova ,Sama Chalupka.

Rekonštrukcia parku pri KD - je stavebné povolenie vydané

- rekonštrukcia chodníka pri ul. Osloboditeľov- projekt rekonštrukcie štátnej cesty I/66 od križovatky Bacúch po areál firmy Rettenmeier , ktorý dala vypracovať SSC je v pripomienkovom konaní, sú tu zahrnuté aj chodníky, takže pravdepodobne tento projekt sa nebude realizovať z obecného roz-

počtu

- vybudovanie parkoviska pri lyžiarskom vleku a rekonštrukcia mostu- je vydané územné rozhodnutie, pre zastavenie predaja majetku štátu nemôžeme kúpiť pozemok pred mostom, požiadali sme úrad vlády SR o povolenie predaja, žiadosť bola postúpená na Ministerstvo pôdohospodárstva (podľa listu z ÚV) - zatiaľ nemáme odpoveď z MP SR

2. Ministerstvo životného prostredia - Operačný program Životné prostredia - podprogram Ochrana ovzdušia- Bioplynová elektrárňa- po schválení lokality Pod dvorom Agrospoločnosti s.r.o. OZ bolo zadane vypracovanie geometrického plánu , tento je vypracovaný (polovica augusta 2007) , tiež je vypracovaný polohopis a výškopis tejto lokality (14.7.2007).

3. Ministerstvo hospodárstva- Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast- Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu -zatiaľ sa nepripravuje žiadny projekt .

Projekt vzdelávania zamestnancov obecných úradov z Európskeho sociálneho fondu bol zaradený do zásobníka projektov.

V bode Rôzne sa prijal návrh navýšiť finančné prostriedky na výstavbu budovy pre vlekárov a na dobudovanie a vybavenie ubytovacích priestorov v budove Bučnik v lyžiarskom stredisku. Poslanci schválili použitie finančných prostriedkov z fondu Lesov SR na rekonštrukciu časti cesty na ulici Bernolákovej v súčinnosti s vodárenskou spoločnosťou, ktorá zmonitoruje úniky a poškodenia potrubia. Cestu na ulici Kaštieľnej poslanci schválili rekonštruovať z prostriedkov obce.

Obecné zastupiteľstvo sa zaoberalo spôsobom prevádzky bioplynovej elektrárne s výkonom 1 MW.

AGROSPOLOČNOSŤ POLOMKA s. r. o.

Agrospoločnosť Polomka s. r. o ponúka občanom obce Polomka - majiteľom oviec - možnosť sezónneho pasenia v chotári Polomka v hospodárskom roku 2008, a to v mesiacoch marec až október. Majitelia oviec dostanú výrad na jednu dojnú ovcu 7 kg syra a 100 kg obilia.

Občania, ktorí budú mať o pasenie oviec záujem, nech sa prihlásia v kancelárii Agrospoločnosti Polomka

M.Oceľová, konateľka spoločnosti

Kvalitné plastové okná za dobrú cenu

- profil Aluplast (Nemecko)
- Kovanie Maco (Rakúsko)

Firma BUDOWLANKA s.r.o.
Švermova 16, Brezno
0910 939 647
0911 939 647, 048 6113798

IZERCIA

Predám traktor domácej výroby Major Zetor 6911. Cena dohodou. 0908 599 316

Sobotné poobedie bolo venované športu. Na športom ihrisku bol pripravený vrak motorového vozidla, ktorého osud bol už spečatený. Bol pripravený pre záchranný zásah hasičov z Brezna. Ďakujeme majiteľovi Danovi Rosinovi, ktorý nám ho pre tento účel poskytol. Poďakovanie patrí aj figurantovi a garantovi tejto akcie Tomášovi Kubušovi.

Na vlastné oči mohli diváci vidieť ako prebieha práca hasičov pri vyprošťovaní

osôb. Keď bolo auto rozstrihané, „zranená osoba“ vytiahnutá do bezpečia, nastala asi najatraktívnejšia akcia. Zapálenie auta a následné uhasenie. Čo oheň nechal, na to sa vrhla demolačná čata našich detí. Po tejto zaujímavej ukážke breznian-

ských hasičov, ktorým takisto patrí poďakovanie, mohol začať tradičný futbalový zápas FC Roma - FC Gadžo.

Nakoľko minuloročný zápas vyhrali naši Rómovia, porazení sľúbili, že sa na ten tohtoročný pripravujú lepšie. Počas zápasu to aj chvíľami

DNI OBCE POLOMKA

Aj tu sa však prejavilo, že nezáleží na kvantite, ale na kvalite a tí čo prišli určite neoľutovali. **Veselohra Ferka Urbánka** : Strašidlo napísaná pred mnohými rokmi je aktuálna i dnes. Veď honba za majetkom, zapretie vlastných duševných hodnôt a citov pre viac peňazí, je jav aj v dnešnej dobe každodenný. No chamtivosť vždy vyjde na posmech a bude potrestaná, presne tak ako gazdova, ktorý v tejto hre odmietal dať svoju dcéru chudobnému mládenčovi. Stačila však malá leš a šibalstvo a gazda si svoju chybu uvedomil. Prejavil aj vlastné city, doprial šťastie a lásku sebe, svojej dcére i svojim slúžiacim. A tak boli svadby nakoniec tri. No kým sa zápletku rozmotala, diváci počas predstavenia potleskom a smiechom oceňovali výkony hercov a na záver samotný herci ocenili kvalitu publika pre ktoré sa im v nás v Polomke hralo naozaj dobre.

vyzeralo tak, ale celkový výsledok 5:2 svedčí o opaku. Naši Rómovia aj tento rok gazdov vyčesali vo veľkom štýle a poriadne im to natreli.

Trochu ochladení počasím a unavení povzbudzovaním sme sa tešili na večerný program v kultúrnom dome. Chystalo sa spoločné vystúpenie folklórneho súboru Urpín z Banskej Bystrice a našich Breziniak. Preto že medzi týmito súborami vládnu priateľské vzťahy, vedúci súboru je rodák z Polomky a naši súboristi sú členmi aj Urpína. Andrej Turčín hrá v ich ľudovej hudbe a Marek Turčín tancuje. Takmer plná sála kultúrneho domu sa tešila na ich vystúpenia. Výkony a prejav Urpínu bol jedinečný, ale ani naše Brezinky sa nedali zahabiť. Naši mladí tancovali, spievali a dupali ako o život. A veru to obecenstvo náležite ocenilo. Potlesk a hvizd sa ozývali sálou. Aj naše ženy a chlapi prispeli k úspechu Breziniak na domácej pôde. Takmer dvojhodinový program priviedol do varu nielen divákov, ale i účinkujúcich. Snaha o čo najlepší výkon bola evidentná až do konca. Záverečný spoločný výstup Breziniak a Urpínu si vyslúžil obrovský potlesk.

Nedeľa už tradične patrila vďaka a prosbám o pomoc

pri rozvoji obce. Slávnostná svätá omša bola zasvätená tomu úmyslu. Spoločne sme prosili o požehnanie pri zve-

ľaďovaní obce, pri jej budovaní a skrášľovaní, ale aj pre každého obyvateľa, za vylú-

čenie svárov, pozitívne myslenie a pokoj do každodenného života. Poobedňajší program v kultúrnom dome sa niesol v znamení kontrastov. Pozvali sme seniorské spevácke skupiny z Helpy, Závadky nad Hronom, Bravčova a Dolnej Lehoty. Samozrejme, že sa nám so svojím programom predstavila aj spevácka skupina našich seniorov, členov Jednoty dôchodcov Slovenska pod vedením Anny Ďurčenkovej. Bolo neskutočné sledovať ako z týchto ľudí žiarila láska k životu, chuť žiť, pracovať, stretávať sa, tvoriť, a tak

spoločne odolávať pochmúrnym myšlienkam jesene života. Nebola to súťaž, no napriek tomu všetky skupiny by si zaslúžili prvé miesto. Ďakovné listy im odovzdal starosta obce Ing. Ján Lihan. Vrávi sa, že čo sa za mladi naučíš, v starobe akoby si našiel. Seniori nám predviedli, čo v starobe našli a žiaci našej základnej umeleckej školy pod vedením pani riaditeľky Kokavcovej divákovi predviedli, čo sa oni za mladi učia. Hra na rôzne hudobné nástroje, zvonivý spev a odvaha mladých moderátorov si vyslúžili obdiv a uznanie.

A skončili sa Dni obce Polomka. Kto chcel prišiel, videl, môže hodnotiť. A kto neprišiel a nevidel, nech to na budúci rok určite napravi.

Diana Ďurčenková

Stručne o Slovenskom národnom povstaní

Slovenské národné povstanie bolo neoddeliteľnou súčasťou európskej protifašistickej rezistencie. Na pozadí dnešných integračných snáh v Európe je inšpirujúca účasť 32 národov a národností v SNP.

Vojenské úspechy spojeneckých mocností v rokoch 1943 - 1944 znamenali strategický prelom vo vojne. To pozitívne ovplyvnilo domáci odboj a v decembri 1943 vznikla Slovenská národná rada, ktorá spájala antifašistické sily na Slovensku. SNR prijala programový dokument nazvaný Vianočná dohoda, v ktorom sa zakotvili ciele odbojovej činnosti na Slovensku. Do centra pozornosti sa automaticky dostala slovenská armáda, s ktorou kalkulovala aj exilová vláda v Londýne. Napriek tomu, že Slovenský štát bol prakticky považovaný za nemecký satelit, v roku 1944 už armáda ako celok prestávala byť oporou režimu a rozpracovávali sa predstavy využitia slovenského priestoru v boji proti nemeckému fašizmu. Aktuálnou sa stala aj otázka umožnenia rýchleho postupu sovietskych jednotiek cez naše územie. Urýchlene prebiehajúce rokovania s predstaviteľmi ilegálnych vojenských zoskupení umožnili vytvorenie Vojenského ústredia na čele s podplukovníkom Jánom Golianom. Prvou úlohou vojenského ústredia bolo vypracovanie plánu ozbrojeného vystúpenia vojska za podpory civilných zložiek a obyvateľstva.

Od jari 1944 do spoločenského hnutia na Slovensku zasiahli aj dôsledky rozvoja partizánskeho hnutia. Do činnosti partizánskych jednotiek sa aktívne zapájali dezertéri z armády, rasovo prenasledovaní a sovietski vojnoví zajatci. Rozmach partizánskeho hnutia znepokojenú vládu donútil vyhlásiť stanné právo. Na nátlak nemeckého veľvyslancu prezident Dr. Tiso súhlasil s príchodom okupačných jednotiek na Slovensko. Stalo sa tak 29. augusta 1944 v doobedňajších hodinách. Veliteľ ilegálneho vojenského ústredia vydal rozkaz na branný odpor armády. Začalo sa Slovenské národné povstanie. Východoslovenské divízie boli okamžitým zásahom Wehrmachtu ozbrojené a porazené. Fašis-

tické vojská obsadili hlavné mesto a značné priestory na západnom a východnom Slovensku. Ráno 30. augusta 1944 povstalecké jednotky prišli do Banskej Bystrice, ktorá sa stala politickým a ekonomickým centrom povstania. Prvé boje sa uskutočnili v Strečnianskej tiesňave. Po poslednej mobilizácii počet povstalcov vzrástol na 60 000.

Povstalecké vojská bojovali pod názvom 1. československá armáda na Slovensku. Do 7. októbra 1944 bol veliteľom tejto armády generál Ján Golian, neskôr ho na tomto poste vystriedal generál Rudolf Viest. Prvá etapa obrany povstaleckého teritória trvala od začiatku povstania do 10. septembra 1944. V tejto etape dosiahli povstalci stabilizáciu frontu. V druhej etape, ktorá trvala od 10. septembra 1944 do 18. októbra 1944, prichádza na slovenské územie zo Sovietskeho zväzu 1. čs. letecký stíhací pluk a 2. čs. paradesančná brigáda. Tretia etapa trvala od 18. októbra 1944 do obsadenia Banskej Bystrice okupačnými jednotkami, kedy prebehla generálna nemecká ofenzíva na povstalecké územie z Maďarska.

V septembri 1944 prebrala správu povstaleckého územia Slovenská národná rada. Stala sa vrcholným politickým, zákonodarným a výkonným orgánom. V obciach a mestách sa začali formovať revolučné národné výbory. Počas povstania pri Veliteľstve 1. čs. armády na Slovensku pôsobili aj vojenské misie spojeneckých mocností: sovietska misia 1. UF pod velením mjr. Ivana Ivanoviča Skripku-Studenského, americká vojenská misia s por. Jamesom Holtom Greenom a britská misia s mjr. Sehmerom. Veliteľom oddielu francúzskych partizánov bol Georgez Barazer de Lannurien. V povstaní sa zúčastnili príslušníci 32 národov a národností.

Východokarpatskou operáciou 1. A 4. UF (8.9.1944 - 20.10.1944) sa začalo pria-

me oslobodzovanie nášho územia. Jej súčasťou bola Karpatsko-duklianska operácia, ktorá predstavovala hlavnú pomoc SNP. Vojaci 1. čs. armádneho zboru sa vyznamenali v bojoch o mesto Dukla a Duklianský priesmyk a 6.10. 1944 prekročili čs. štátnu hranicu.

Na konci októbra 1944 SNR, Rada na obranu Slovenska a Veliteľstvo 1. čs. armády rozhodli o ústupe do

hôr a prechode povstalcov na partizánsky spôsob boja. Dňa 27.10. 1944 jednotky SS vstúpili do Banskej Bystrice. Po ústupe do hôr sa začalo obdobie krutého teroru a krvavých represálií proti účastníkom SNP, ich rodinným príslušníkom, ale aj nevinnému civilnému obyvateľstvu. Fašisti na území Slovenska vypálili 93 obcí a po vojne sa v 211 masových hrobách našlo 5 304 obetí.

Dňa 3. novembra 1944 boli v Pohronskom Bukovci zajatí povstaleckí generáli Golian a Viest, neskôr boli vypočúvaní v Banskej Bystrici, Bratislave a Berlíne. Boli popravení na neznáмом mieste.

Na oslobodzovanie Československa sa podieľali jednotky Červenej armády, 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, armády Rumunska, Poľska a USA. Oslobodením Prahy 9.5. 1945 skončila 2. svetová vojna v Európe.

Začal sa nový školský rok

Skončilo sa obdobie bezstarostných radovánok, snečných dní plných sladkého nič nerobenia. Skončili sa prázdniny a nastal čas usilovnej práce, zbierania vedomostí a skúseností. Tí, ktorí v júni opustili brány našej základnej školy naposledy, teda bývalí deviataci, nastúpili do nových škôl vyššieho stupňa. Iste zažívajú strastiplné chvíle z cestovania, internátov, nových spolužiakov a pedagógov. Je to pre nich veľká zmena, keďže učiteľmi na základnej škole k nim pristupovali ako k vlastným. Veď to boli deti „od susedov“. Poradili, pomohli. Ale začína ozajstný život a skúsenosť byť odkázaný sám na seba im iste len prospieje. Nepotrvá dlho a všetko určite budú hra vo zvládať. Aj náročnejšie učivo z jednotlivých predmetov. Je len na nich, ako sa k tomu postaví hneď od začiatku. Vzdelanie je totiž veľká devíza do budúcnosti, ale na to hádam prí-

du aj sami.

Ešte jedna veková kategória prežíva podobné chvíle a obavy. Sú to malí prváčikovia, ktorí po prvýkrát vystúpili na pódium v kultúrnom dome, aby boli predstavení celej svojej budúcej škole. Strach a obavy bolo vidieť na ich tváričkách. Avšak netreba sa báť.

Nablízku vždy stojí pani učiteľka, ktorá poradí, povzbudí, aj boľáčku poľúka, aj slzičku z tváre zotrie. Malí či veľkí, všetkým želáme úspešný štart, veľa trpezlivosti a chuti do nadchádzajúcej práce, viac úspešných dní ako tých zlých a viac radosti ako trápenia počas celého školského roka.

Nespoznávané v tejto radovej zástavbe ulicu alebo časť vašej obce? Ak áno podajte informácie Horehronskému múzeu v Brezno na tel: 611 22 83. Ďakujeme.